מה הדין: האם אב שהלך לעולמו והשאיר לבניו חפץ גנוב מחייב את הילדים להחזיר את הגנבה?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

אם החפץ הגנוב קיים בעין (ולא השתנה), הבנים מחויבים להחזיר אותו מיד לנגזל, אפילו אם הבעלים כבר התייאשו מהחפץ.

בסוגיה זו (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן שסב) הובא בשיעורי הרב: מת והוריש גזלה לבניו – לא הוי שינוי רשות.

הנימוק ההלכתי: בבית המדרש ביארו את היסוד הגדול לפיו ירושה אינה נחשבת כ"קנייה בשוק" המשנה את הבעלות. ההלכה מחשיבה את הבנים כמי שבאים ישירות מכוחו של אביהם ("כרעא דאבוהם"), וכאילו גוף האב עדיין קיים ומחזיק בחפץ. לכן, אין כאן דין של "יאוש ושינוי רשות" שיקנה את הרכוש לגנב.

אם החפץ נאבד או השתנה: אם החפץ הגנוב כבר נצרך או השתנה בחיי האב, הבנים פטורים מלשלם את שוויו הממוני מכספם הפרטי, אלא אם כן האב השאיר להם נכסים וקרקעות ("נכסים שיש להם אחריות") שמהם ניתן לגבות את חובות האב.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: 02-6260680 · horat-hamishpat.co.il

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

https://horat-hamishpat.co.il/halacha-qa/father-died-stolen-item-heirs/